Vereniging
Streekbeheer Rijnstromen

Nieuwsbrief VSR
Jaargang 18 nr. 46
november 2017

Nieuwsbrief

Van de voorzitter.....

Zichtbaar maken wat we doen

Het nieuwe stelsel agrarisch natuur- en landschapsbeheer is per 1 januari 2016 van start gegaan. Wij hebben nu bijna twee jaar ervaring en hebben geleerd dat de overheid zeer nauwgezet alle aanvragen en gelden controleert. Ook de NVWA controleert steekproefsgewijs de natuurdoelen.
Voor ons als VSR is het ook aftasten wat onze nieuwe rol/plaats daarbij is. Marije Slijkhuis en Martijn Elshof hebben uitvoerend en bestuurlijk daarin een belangrijke plaats.

Met de opgedane ervaring en kennis van de afgelopen jaren gaan we in 2018 vol mee aan de slag. Zaken die wij als VSR in de planning hebben zijn;

Werkgroep Oké
Is hard aan het werk geweest in de Weijenwaard bij Oud-Zevenaar. De rabatsloten zijn vrij gemaakt van wilgen. Veel diersoorten zoals de bever, het ree, amfibieën en vlinders profiteren van het opknappen. Een bord met meer informatie zal daar worden geplaatst.

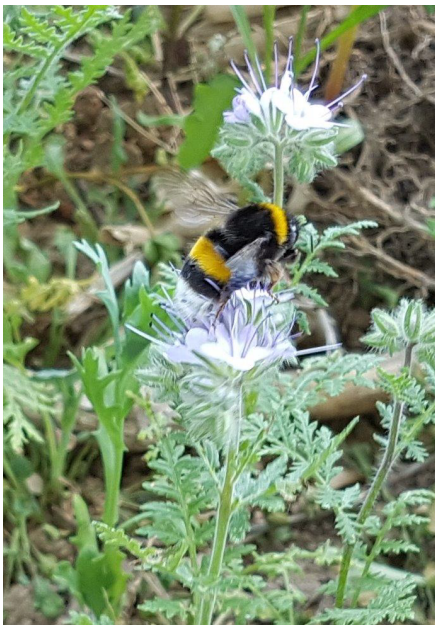

Wandelpaden.
Middels klompenpaden moet "Gangen door de Rijnstrangen" meer wandelplezier gaan geven. Bij de overdracht, is ons financiële aandeel geweest informatieborden en een betere bewegwijzering. Het bedrag werd ons aangeboden door het Baron en Barones van Hemert tot Dingshof-Colodewij Fonds en als zodanig is dit onze inbreng voor de klompenpaden.

Weidevogels
Boeren en de nestbeschermingsploeg Zevenaar zijn actief bezig om de nesten in het Duivense en Zevenaarse landschap te beschermen. Een lid van onze vereniging heeft vier hectare gras onder water gezet en daar zijn behoorlijk wat vogels op afgekomen. Niet alleen weidevogels, maar ook meerdere soorten meeuwen en meerkoeten. Een informatiebord met verschillende weidevogels uit ons gebied, zal de burger nog meer verduidelijken waar wij mee bezig zijn.

Akkerranden/Bloemenranden.
Het bestuur van de VSR is aan het bekijken of we meer akkerranden in ons gebied kunnen krijgen. Deze bloemenranden bieden naast een mooi uitzicht ook nog nectar voor boerenlandvlinders en insecten. Door over-hoekjes en akkerranden in te zaaien kunnen wij als leden ons gebied kleurrijker maken.

Tot slot
Voor bovenstaande natuurdoelen hebben we en blijven we ons hard maken. De gebruikers, bezoekers en kijkers in de Liemers bewust maken van wat de Liemers ons allemaal te bieden heeft.
Gelukkig geven zuivelondernemingen steeds meer bijval door wensen in het regelement op te nemen, zoals bijvoorbeeld weidevogelbeheer en akkerranden.

Jan den Hartog

Akkerranden; mooi om van te genieten en nuttig voor het voortbestaan van bijen en andere insecten.
Foto genomen bij een akkerrand in Lathum

Van de coördinator:

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb)

Het nieuwe stelstel agrarisch natuur- en landschapsbeheer is van start gegaan per 2016. Elk jaar kunnen we nieuwe aanvragen toevoegen. We beginnen binnenkort met het afsluiten van de definitieve beheercontracten voor 2018 (met start beheer op 1-1-2018). Hiervoor is halverwege het jaar de zogenaamde "voorintekening" afgerond. Deelnemers met een aflopend SNL contract zijn benaderd en ook nieuwe deelnemers hebben zich aangemeld.

Weidevogelbeheer Duivense en Zevenaarse Broek

We hebben de intentie om in het gebied een aantal borden langs de weg te plaatsen met informatie over de weidevogels en het beheer. Zo kunnen bezoekers van het gebied (voornamelijk fietsers) zien welke inspanningen hier plaatsvinden om de weidevogels te helpen.

Van SSR:

Het heeft lang geduurd, maar half juni hebben we dan eindelijk een overeenkomst met Rijks Waterstaat (RWS) kunnen sluiten voor het beheer van de Groene Rivier Pannerden.
Er mag gegraasd, gemaaid en gehooid worden. Hiervoor zijn inmiddels overeenkomsten gesloten met drie agrariërs uit de omgeving.

Hoe het in 2018 zal gaan is nog onzeker. Het liefst zouden wij het natuurbeheer voor een langere toegewezen willen krijgen, zodat we met leden van de VSR tot een gedegen lange termijn planning kunnen komen.
Vooralsnog lijkt het er op dat RWS middels een openbare inschrijving (onder voorwaarden) de gronden in gebruik wil gaan geven. We zullen dus moeten afwachten hoe RWS dat gaat invullen, maar zodra wij meer duidelijkheid hebben zullen we de leden van de VSR daarover informeren.

Over de Lobberden is geen nieuws te melden. Het project loopt zoals het al jaren loopt. Alle belanghebbenden zijn tevreden met de gang van zaken.

Hans Schouls, Gerard Pelgrum, Jan Schaeffer

Weidevogelseizoen 2017 in het Zevenaarse en Duivense 'Broek'.

Waar we naar uitkeken vorig seizoen, namelijk dat de grutto en de tureluur zouden gaan broeden bij de "plasdras" van de familie Hendriks aan de Grote Veldstraat, is werkelijkheid geworden.
Bij de tellingen die zijn verricht, blijkt dat er zeker zeven paar Grutto's hebben gebroed. Van de tureluur hebben er nog meer gezeten, misschien wel het dubbele aantal, ze waren moeilijk te tellen in die drukte.

In de eerste week van juli zijn er in ieder geval zes, al grote, jonge tureluurs gezien; met dank aan het vele water en de omgeving daarvan, waar lang, kruidenrijk gras staat en er ook aan uitgesteld maaien wordt gedaan. Onder deze omstandigheden is er meer voedsel te vinden, aangezien de wormen, emelten, larven, enz. zich bij hoog water dicht aan de oppervlakte bevinden.

Voor de jonge vogels zitten in het langere gras meer insecten en bovendien hebben ze meer schuilmogelijkheden. Verder zijn er aan de "plasdras " tientallen verschillende soorten vogels waargenomen, waaronder zes eendensoorten, de groenpootruiter, watersnip, goudplevier, gele kwikstaart, tapuit, velduil, kiekendieven en zelfs de lepelaar!

De nesten in dit terrein zijn niet opgezocht, zodat we helaas niet weten welke soorten nog meer rond het water hebben gebroed. Wat we wel kunnen vaststellen is dat water een enorme aantrekkingskracht op vogels heeft! Ook de familie van Arem heeft meerdere hectares voor de weidevogels ingericht en ook zij overwegen een stuk onder water te zetten aan de Landaansestraat, dicht tegen Giesbeek aan. Daar hebben wel meerdere kieviten gebroed en ook een tureluur, maar we hadden op meer gehoopt. Zou dat aan het ontbreken van 'plasdras' hebben gelegen?

Wat betreft het overige deel van 't Broek' constateren we dat het aantal kieviten wel stabiel is gebleven en de scholekster steeds meer zijn heil zoekt op gebouwen; (ook een betere plek: meer rust, geen landbouwmachines en beduidend minder last van predatoren. (vogels en viervoeters die de nesten leegroven). Van de gevonden nesten in het veld was er een hoog uitkomstpercentage, maar we denken dat er meer jongen zijn uitgekomen, waarvan de nesten bovenop de platte daken hebben gelegen. (slimme vogels, die scholeksters!) De "jodelroep" van de wulp is meermalen gehoord, maar er zijn geen nesten van gevonden dit seizoen. Van de grutto ook nog zeven nesten in het veld, waarvan er vier zijn gepredeerd, dus een laag percentage uitgekomen.

Al met al was het geen superjaar, maar zeker niet slecht en we kunnen heel tevreden zijn met de resultaten bij de 'plasdras'. We zijn dan ook positief gestemd over volgend jaar.

Jan Willem bakker,
nestbescherming Zevenaar en Duiven.

Eindverslag van het werk in 'De Wejenward'

De officiële start was op 23 augustus 2013 door een bijeenkomst bij Cafe de Kroon in Oud Zevenaar, georganiseerd door de VSR en de werkgroep Oké. Toen is ook door Maaike Brasz een uiteenzetting gegeven over de doelen van het "Baron en Baronesse Van Hemert tot Dingshof-Coldeweij Fonds" waarvan een subsidie van € 10.000, - is toegekend t.b.v. het machinaal ontgraven van de slootjes.

In 2013 is door de vrijwilligers van de werkgroep Oké het werk van het houtvrij maken begonnen. Ook heeft de firma Sloot de eerste 230 m van de sloot onder langs de dijk uitgediept. Eind oktober begon het grondwater te wassen en half november werd het werk gestopt. Totaal hebben we daar 360 uur werk verricht met een gemiddelde bezetting van 7 vrijwilligers. Op dat moment is 1/3 gedeelte houtvrij gemaakt, het hout verzameld langs de toegangsweg en is het versnipperd en vervolgens zijn de snippers afgevoerd, zo'n 150 m³, gebruikt voor verwarming van 4 ha kas t.b.v. kweken van amarillissen door een kweker in Angeren.

In 2014 zijn we verder gegaan met ons mooie werk in de natuur. In totaal hebben dit jaar 18 dagen in de Wejenward gewerkt, 6 dagen voor half maart en 12 dagen na half augustus, dit i.v.m. de gedragscode natuurbeheer, vooral betreffende de flora- en faunawet. Totaal hebben we 21 actieve liefhebbers, die er met een gemiddelde van 8 personen per dag totaal 505 uur besteed aan het vrijmaken van de greppels en het houtvrij maken van de ruggen. In het voorjaar is nog eens 75 m3 houtsnippers afgevoerd. Ook nu ligt er weer een aantal hopen hout, die versnipperd gaat worden om af te voeren naar Angeren.
Ook hebben we, maart 2014, nieuwe aanplant verzorgt. In de Wejenward zijn er diverse wilgensoorten gepland; Salba Fransgeel, Ganzenvoet; Leerteen; Groen Kat en Belgisch rood. Ook is er aan de randen gepland met de: Gele kornoelje, kardinaalsmuts, liguster, wilde appel, boskroek, vogelkers, zomereik, vuilboom, lijsterbes, linde, olm, gelderse roos en een aantal elzen. Bovendien zijn er 3 vleermuizenkasten opgehangen en is er een bijenhotel gerealiseerd.
Half augustus zijn we weer verder gegaan met de Wejenward. Als je dan ziet wat er in een zomer gegroeid is, dan zit er dus voldoende leven in. Maar de greppels moeten vrij zijn van hout voor de machine, dus daar lag onze prioriteit. Ook lag er nog veel dik hout in wat verwijderd moest worden. Na een aantal werkdagen zijn we verder gegaan met zagen van de opstand.

In dit gedeelte is in het verleden gezaagd en is het hout blijven liggen. Dat is dan weer horizontaal uitgelopen. Het leek wel een puzzel, zagen en slepen maar. Hier is veel tijd in gaan zitten en de afstanden van sjouwen waren ook lang, zo'n 90 meter. Maar met zo'n enthousiaste groep geen probleem. Maar wel hebben we ervoor gekozen het vele dode hout wat daar ook lag op hopen te zetten op de rabatten.
Maar soms kwamen er 2 dappere jongens en 2 niet minder dappere meisjes ons helpen. Harm, Kobbe, Juul en Nienke weten het zeker: dit is hun speelbos, lekker slootje springen en dan nat worden, heerlijk toch. En dan met Joep achter de kruiwagen met boomstammetjes en dan die 4 jongere met een touw de kruiwagen trekken, dan is Joep en de kinderen in hun element.

Jan heeft in september in de Wejenward de volgende bloeiende planten gevonden. Voor sommige soorten was de bloeitijd al voorbij; die soorten heb ik toch nog maar in het lijstje opgenomen. Behalve planten werd er ook een nestje van een dwergmuis gevonden, met een dode jonge dwergmuis erin; zo'n nestje ziet eruit als een uit fijn gras gevlochten tafeltennisbal en hangt op enige hoogte in een ruige plant, zoals brandnetel of braam. Ook bloeiende planten: Bitterzoet, Blauw glidkruid, Gewone hennepnetel, Haagwinde, Steenbraam, Watermunt.
Uitgebloeid/vegetatief: Canadese populier, Grote brandnetel, Grote wederik, Kattenstaart, Katwilg/schietwilg, Penningkruid, Watertorkruid, Wegedoorn

Nu zijn we zover dat we 12 greppels schoon hebben, zo'n 950 m1 en klaar om uit te diepen. Maar dat is nu een probleem. Vanaf half augustus tot nu toe is de waterstand zo hoog gebleven dat de machine er niet in kon, omdat hij dan gaat verzakken, de aannemer durft het niet aan. Helaas wachten tot het wel lukt. Anders zullen we moeten wachten tot volgend jaar half augustus. Dat zal als consequentie hebben dat we met een bosmaaier dan weer de greppels zichtbaar gaan maken.

2015: De opmerkingen van eind 2014 zijn helemaal uitgekomen. Het water bleef hoog en daarom hebben we tot juni moeten wachten eer de machine met de greppels kon beginnen. Daarvoor hebben we alle greppels met de bosmaaier zichtbaar gemaakt. Vol goede moet is de firma Sloot op 6 juni daarmee gestart, maar hoe verder hij in het gebied kwam, hoe moeilijker het werd, hij ging verzakken en moest dan ook besluiten om te stopen. 130 m1 was gereed.
Maar op 10 augustus een 2e poging en ja toen heeft de firma alles wat klaar lag kunnen graven en de grond op de rabatten kunnen gooien. In totaal 745 m1, dus met de eerste poging toch weer 875 m1
.
Deze beelden van eind december geven het resultaat weer en we denken dat dit de komende zomer een mooi bloeiend tapijt zal worden. De 1e fase is nu pas

gegraven, dus die ontwikkeling moet nog komen.
Maar nu het vervolg. Vanaf begin september zijn we weer voortvarend met de kap van de bomen begonnen. We zijn begonnen aan de kant van de kerk daar konden we dan alle hout verzamelen langs de weg.
We hebben met de versnipperaar, de firma Reuling dit besproken en na het eerste stuk heeft hij alles versnipperd en zijn we verder het bos in gegaan. Die gekapte bomen zijn op 23 oktober naar voren gelierd door de firma Reuling, een hele dag sjouwen met de lange ketting, maar dan lag er weer een hoop hout om te kunnen versnipperen. Dat is nu nog niet gebeurd i.v.m. de nattigheid.
In totaal hebben we weer 12 dagen hieraan gewerkt, met gemiddeld 8,75 liefhebber. In totaal 302 uur werk. De laatste werkdag was 7 december en toen stonden we al in het water. Maar we kijken met veel genoegen terug op het resultaat.

2016: Het jaar dat in de planning staat om het werk in de Wejenward af te ronden, tenminste de eerste ronde van het achterstallig onderhoud. Maar hierna gaan we zeker verder met het jaarlijks bijhouden zodat het een mooi en een beetje open bosje blijft.
In maart kregen we de mededeling dat bureau Van der Molen Groenconsult is gestopt met de samenwerking met de VSR en dus met Oké, maar Marije Slijkhuis gaat verder met dat werk als zelfstandig coördinator, dus voor ons verandert er niets. Hierbij nogmaals dank aan Van der Molen voor de prettige samenwerking en we gaan volle moed verder zoals het was.
Ook in 2016 konden we in het voorjaar niets uitvoeren in de wejenward, de waterstand bleef hoog.
Maar in september zijn we weer gestart met bomen zagen en het hout eruit lieren samen met de firma Reuling en dan versnipperen natuurlijk.

In totaal zijn we tot december 9 dagen actief geweest met gemiddeld 9 vrijwilligers en in totaal is er 242 uur aan dit werk besteed.
Op 5 november hebben we, op de jaarlijkse natuurwerkdag, in het eerste gedeelte weer een aantal zichtlijnen gemaakt. Bij een zichtlijn zijn we gestopt toen we zagen dat de bever ons al meegeholpen had en dat willen we niet verstoren natuurlijk. Mooi dat hij de weg gevonden heeft dank zij de uitdieping van de greppels kan hij hier weer zwemmend zijn doel bereiken. Ook hebben we aan de oostzijde een aantal boompjes gepland, 18 bosplantsoen en 4 bessenstruiken, zodat er weer meer variatie komt ook aan die zijde van het bosje. Zo zijn we dus begonnen met regulier onderhoud en is het een mooi bos geworden denken wij.
Ook heeft de firma Sloot weer een poging gewaagd om de greppels uit te diepen. Maar helaas na zo, n 35 meter graven zakte de machine ver de grond in en met een andere kraan hebben ze hem eruit kunnen halen. Helaas het grondwater is dit hele jaar te hoog gebleken, het lange natte voorjaar heeft te weinig tijd opgeleverd om de waterstand echt te verlagen, hopelijk volgend jaar beter.

Opdracht: Uitvoeringsplan
Zijn de plannen uitgevoerd volgens het uitvoeringsplan ingediend bij het SBNL? Zoals gepland is het hele plangebied zover als bedoeld houtvrij gemaakt. In totaal is er nu 230 m1 + 875 m1 = 1105 m1 van de greppels uitgediept. De oorspronkelijke planning was 3 jaar maar ook hier laat de natuur zich niet dwingen, zowel de hoge waterstand als achteraf ook het vele werk hebben we de gelegenheid gekregen om ons werk te voltooien en ook kunnen we nog in 2017 gebruik maken van de voor ons gereserveerde subsidie. Daar zijn we uiteraard heel blij mee en hopen dat we in 2017 de firma Sloot alsnog kunnen uitnodigen de laatste greppels uit te diepen.
Ook dit jaar is weer alle hout versnipperd en afgevoerd voor gebruik. Totaal is er nu 2013 150 m³, 2014 75 m³ , in 2015 140 m³ en in 2016 355 m³. 2017 30 m²Totaal zo,n 750 m³ snippers ten behoeve van verwarming van kassen, kippen en varkensstallen.

Voortgang werk: •Gezien de ervaring van 2015 is de werkgroep verder gegaan zodra de waterstand het toeliet. In de tussentijd hebben we i.o.m. aannemer Sloot bekeken of de greppels in het oostelijk gedeelte uitgediept konden worden. Helaas was dit ijdele hoop en maar weer hopen op het jaar 2017.
Het tussenstuk is in 2016 verder opgepakt en het grote achterstallige onderhoud is gedaan en we kunnen verder gaan met regulier onderhoud. Ook hebben we voor een klein gedeelte een aantal bomenopstanden laten staan. Veel bezoekers vonden het wat kaal worden. Wij denken dat dit nu gelukt is.
Dit jaar 2017 heeft de firma Sloot weer een aantal greppels kunnen uitdiepen totaal 935 m. In totaal is er nu 2075 m uitgediept. Het midden stuk laten we zitten i.v.m. de vele wortels van bomen en de moeilijke bereikbaarheid voor de machine.
We kijken ook dit jaar weer terug op een mooi stukje werk wat we gezamenlijk hebben kunnen realiseren. Het groot onderhoud is daarmee afgerond. Nu gaan we verder met regulier onderhoud. De eerste wilgen mogen weer geknot worden en de doorkijkjes gaan we ook bijhouden.
Bijzonder is dat dit jaar een aantal boomformaties in maart zijn omgewaaid en wat zagen we het ijsvogeltje heeft in een daarvan zijn nest gemaakt. Ook de bever heeft het rabattenbosje gevonden, overal zie je sleepsporen. Wij zijn blij met dit resultaat en we danken allen voor de prettige samenwerking.

Namens de werkgroep Oké
Rieny Putmans

Kamsalamanders in de regio

Vanaf 1997 worden in Nederland in ca. 250 geselecteerde gebieden als monitoringsproject amfibieën geteld, zo ook in het gebied van de VSR. Deze liggen hoofdzakelijk in een langgerekte strook ten noorden van de Rijnstrangen. De gegevens worden via de stichting RAVON en het CBS verwerkt in een, voor zwaar beschermde soorten, verplichte rapportage door de Nederlandse overheid. Als eén van de tellers ben ik hier sinds 2006 bij betrokken.
Daarnaast zijn met meerdere personen de afgelopen jaren schepnetbemonsteringen uitgevoerd in de regio en wordt indien gevraagd, meegewerkt met bemonsteringen voor onderzoeken.

Hieronder wat persoonlijke bevindingen met de kamsalamander, eén van de twee in de omgeving aanwezige soorten die in deze zwaarst beschermde categorie vallen.
Dit is een soort die we nog op meerdere plaatsen, vooral binnendijks, in een smalle strook vanaf Westervoort, Loo, doorlopend via Kandia, Groessen, Oud Zevenaar tot voorbij Babberich hebben aangetroffen. Van hieruit zal er nog een verbindingszone zijn naar een populatie in de omgeving van Aerdt. De rest van Rijnwaarden is mij niet bekend; dit ligt buiten mijn vergunningsgebied.
Ten noorden van de Betuwelijn zijn nog slechts enkele restpopulaties aanwezig.

Er zijn er veel bedreigingen.
In 2011 is op enkele plaatsen in het gebied onderzoek verricht naar het voorkomen van een amfibieënschimmelziekte (Bd genaamd).
Hierbij werd een flinke besmettingsgraad vastgesteld (rond 15%).
Deze ziekte is in Centraal Amerika verwoestend geweest voor amfibieën, later is vastgesteld dat de temperatuur waarop de schimmel zijn optimale werking heeft hier niet bereikt wordt, waardoor de sterfte in Nederland beperkt blijft.
Inmiddels is iedereen opgeschrikt door een nieuwe schimmel (Bs) die in Zuid Limburg het hele bestand aan vuursalamanders heeft gedood. Als deze schimmel salamanders aantast zijn ze er niet tegen bestand. De dichtstbijzijnde besmetting is vastgesteld bij Nijmegen!

Bij de aanleg van de Betuwelijn moesten enkele poelen verdwijnen.
Als compensatie zijn nieuwe aangelegd in het gebied Kandia/ Vossendel.
Uit onderzoek is gebleken dat veel compenserende maatregelen niet volledig worden uitgevoerd of amper functioneren. Vastgesteld moet worden dat deze wateren uitstekend hebben voldaan. Juist een aantal van deze poelen moeten dan nu verdwijnen onder de doorgetrokken A15. Of de geboden compensatie werkt is altijd afwachten en ligt overigens gedeeltelijk in een ander gebied.
Een verder probleem zijn de regelmatig terugkerende droge voorjaren, recentelijk 2011 en 2017, waarbij praktisch alles droogvalt en er bijna geen geslaagde voortplanting is.
Ook sterfte als gevolg van het verkeer wordt regelmatig vastgesteld, vooral op de dijken.
Er is geen massale trek over afstand zoals bij de gewone pad maar vooral september/ oktober zoeken de dieren een winterhabitat en februari/ maart keren ze terug naar het water en zijn dan bijzonder kwetsbaar.
Al met al een soort die de nodige aandacht verdient.

Fred Wielink

Carvium Novum “maar dan anders”

Sinds een aantal jaren is de firma Wezendonk Zand en Grind bv bezig zand te winnen aan de Eltense weg, achter Lobith. Omdat de zand- en grindlagen in onze regio erg diep liggen kunnen de ontstane gaten na winning niet gedicht worden zoals dat vaak bij de tichelgaten wordt gedaan.
Het gebied moet worden heringericht waarbij de waterpartijen ook een functie krijgen.
Inmiddels is daar een begin mee gemaakt. Daarbij zijn naast de firma Wezendonk, twee stichtingen betrokken; Drijvende Eilanden en Carvium Novum. De stichting Drijvende Eilanden gaat in samenwerking met de Landbouw Universiteit Wageningen een proefopstelling maken voor aquacultuur een vernieuwende vorm van landbouw.

In samenspraak met omwonenden, verenigingen en natuurorganisaties gaat de stichting Carvium Novum bekijken hoe de rest van het terrein zodanig ingericht kan worden dat natuur en recreatie beide ruimte krijgen.
In de natte rivierdelta ziet natuur er vanzelfsprekend anders uit dan op de droge heuvels van het Montferland. Oorspronkelijk lag hier een oerwoud met in de natste stukken zachthout ooibos met vooral schietwilgen en zwarte populieren precies zoals we het nu aantreffen langs niet dicht-gemaakte kleiputten. Doordat de rivier niet bedijkt was veranderde hij regelmatig van loop en er ontstonden dode armen met stilstaand water en rietkragen, nevengeulen met steile oevers, modder- zand en grindbanken. Kortom een enorme variatie aan omstandigheden die elk hun eigen planten- en dierensoorten herbergden.
Daarnaast deden ook de mensen een duit in het zakje. Het bedrijven van landbouw en veeteelt schiep nog een aantal extra biotopen met hagen, boomgaarden, akkers en hooi- en graslanden. Elk met hun eigen planten- en dierenleven.

In Carvium Novum wil de stichting een deel van die vroegere variatie aan soorten terugbrengen en dat gebeurt in de eerste plaats door heel diverse omstandigheden te scheppen. Op een aantal plaatsen worden nu geleidelijk aflopende oevers aangelegd. Er komen rietvelden met een wisselende waterdiepte, moerasbos op twee natte eilanden en grazige oeverzones met kruidenrijke graslanden. Toen de laatste werden ingezaaid waren de omstandigheden niet ideaal (droogte en nachtelijke kou). Toch heeft het later in de zomer volop in bloei gestaan en werd het een kleurrijk geheel.
De stichting gaat zich nu buigen over de realisatie van plekken voor diverse recreatieve activiteiten voor omwonenden en verenigingen.

Doel is dat u vanuit Lobith het gebied in kunt gaan om bijvoorbeeld lekker te sporten, te wandelen of lekker in het zonnetje te zitten, in een wijds landschap van water, riet, gras en kleurige bloemen.

COLOFON:

Redactie nieuwsbrief:
Annette van Steen
email:a.v.steen@live.nl
Mirjam Grob
email: mirjamgrob@hotmail.nl

Sekretariaat:
T. Bus - Stolwijk
Wilhelminalaan 1
6901 DA Zevenaar
telefoon: 0316-845262
email: toetenburg@live.nl

Website VSR:
www.rijnstromen.nl

Lay-out & druk
dynamo-humm

Verspreiding:
T. Bus - Stolwijk